

प्रवेशः – गृहपाठः १२ उत्तराणि
Pravesha – Homework 12 Solution

I अर्थं लिखत । Write the meaning.

- 1) सहते - Bear/Endure
- 2) ऊहते - Guess
- 3) कम्पते - Shake
- 4) स्पर्धते - Compete
- 5) शङ्कते - Doubt
- 6) याचते - Beg
- 7) प्लवते - Leap / Float
- 8) क्षमते - Forgive / Excuse
- 9) आलोकते - Look
- 10) यतते - Try

II बहुवचने परिवर्तयत । Change to plural.

- 1) सेवकः त्रायते । सेवकाः त्रायन्ते ।
- 2) महिला भाषते । महिलाः भाषन्ते ।
- 3) मित्रं यतते । मित्राणि यतन्ते ।
- 4) बालिका लज्जते । बालिकाः लज्जन्ते ।
- 5) सा ईक्षते । ताः ईक्षन्ते ।

III पूरयत । Complete the following.

	एकवचनम्	द्विवचनम्	बहुवचनम्
1)	मृगः कम्पते ।	मृगौ कम्पेते ।	मृगाः कम्पन्ते ।
2)	बाला भाषते ।	बाले भाषेते ।	बालाः भाषन्ते ।
3)	त्वं वन्दसे ।	युवां वन्देथे ।	यूयं वन्दध्वे ।
4)	पर्णं प्लवते ।	पर्णे प्लवेते ।	पर्णानि प्लवन्ते ।
5)	सैनिकः त्रायते ।	सैनिकौ त्रायेते ।	सैनिकाः त्रायन्ते ।
6)	तरुणी विस्मयते ।	तरुण्यौ विस्मयेते ।	तरुण्यः विस्मयन्ते ।
7)	नक्षत्रं प्रकाशते ।	नक्षत्रे प्रकाशेते ।	नक्षत्राणि प्रकाशन्ते ।
8)	त्वं श्लाघसे ।	युवां श्लाघेथे ।	यूयं श्लाघध्वे ।
9)	चित्रं शोभते ।	चित्रे शोभेते ।	चित्राणि शोभन्ते ।
10)	जननी व्यथते ।	जनन्यौ व्यथेते ।	जनन्यः व्यथन्ते ।
11)	कीटः बाधते ।	कीटौ बाधेते ।	कीटाः बाधन्ते ।
12)	पाचकः पचते ।	पाचकौ पचेते ।	पाचकाः पचन्ते ।
13)	अहं वर्ते ।	आवां वर्तावहे ।	वयं वर्तामहे ।
14)	वृद्धः मोदते ।	वृद्धौ मोदेते ।	वृद्धाः मोदन्ते ।
15)	अहं परीक्षे ।	आवां परीक्षावहे ।	वयं परीक्षामहे ।

IV इतरवचनद्वयं लिखत ।

Write the other two numerals.

	एकवचनम्	द्विवचनम्	बहुवचनम्
1)	कूर्दते	कूर्देते	कूर्दन्ते
2)	शोभसे	शोभेथे	शोभध्वे
3)	उत्से	उत्सावहे	उत्सामहे
4)	सहते	सहेते	सहन्ते
5)	क्षमसे	क्षमेथे	क्षमध्वे
6)	सेवे	सेवावहे	सेवामहे
7)	याचते	याचेते	याचन्ते
8)	स्पर्धसे	स्पर्धेथे	स्पर्धध्वे
9)	ईक्षे	ईक्षावहे	ईक्षामहे
10)	त्वरसे	त्वरेथे	त्वरध्वे

V आत्मनेपदी-धातून् उपयुज्य संस्कृतेन अनुवदत । Translate
to Samskritam using Aatmanepadhi Datus.

1. Two thieves escape. चोरौ पलायेते ।
2. You all salute God. यूयं वन्दध्वे ।
3. Woman worries. महिला व्यथते ।
4. Two (women) beggars beg. भिक्षुक्यौ याचेते ।
5. You feel shy. त्वं लज्जसे ।
6. Two boys watch TV. बालकौ दूरदर्शनम् आलोकेते ।
7. I doubt. अहं शङ्के ।
8. We appreciate students. वयं छात्रान् श्लाघामहे ।
9. Poor men endure difficulty. दरिद्राः कष्टं सहन्ते ।
10. Monkeys hasten. वानराः त्वरन्ते ।

VI वाक्यानि रचयत । Make sentences.

1) वन्द्

- a. त्वं - त्वं वन्दसे ।
- b. अहं - अहं वन्दे ।
- c. वयं - वयं वन्दामहे ।
- d. सः - सः वन्दते ।

2) भाष्

- a. हरिः - हरिः भाषते ।
- b. ते - ते भाषन्ते ।
- c. यूयं - यूयं भाषध्वे ।
- d. अहं - अहं भाषे ।

3) श्लाघ्

- a. यूयं - यूयं श्लाघध्वे ।
- b. अहं - अहं श्लाघे ।
- c. वयं - वयं श्लाघामहे ।
- d. यूयं - यूयं श्लाघध्वे ।

4) ईक्ष्

- a. यूयं – यूयम् ईक्षध्वे ।
- b. एषा – एषा ईक्षते ।
- c. वयं – वयम् ईक्षामहे ।
- d. बालकाः – बालकाः ईक्षन्ते ।

5) लज्

- e. सः – सः लज्जते ।
- f. युवां – युवां लज्जेथे ।
- g. वयं – वयं लज्जामहे ।
- h. महिलाः – महिलाः लज्जन्ते ।

VII आधोदत्तानि परस्मैपदी-धातूनां समान आत्मनेपदी धातून् लिखत । Write the Atmanepadī form of the root given in brackets, corresponding to the Parasmaipadī verb.

उदा - नमति - (वन्द्) वन्दते ।

- 1) वदति - (भाष्) - भाषते
- 2) वदसि - (भाष्) - भाषसे
- 3) वदामः - (भाष्) - भाषामहे
- 4) पश्यति - (ईक्ष्) - ईक्षते
- 5) पश्यामः - (ईक्ष्) - ईक्षामहे
- 6) पश्यन्ति - (ईक्ष्) - ईक्षन्ते
- 7) नमन्ति - (वन्द्) - वन्दन्ते
- 8) नमसि - (वन्द्) - वन्दसे
- 9) तुष्यति - (मोद्) - मोदते
- 10) तुष्यामि - (मोद्) - मोदे